

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-543/23-T

Název	Mateřská škola Orlová-Lutyně K. Dvořáčka 1228 okres Karviná, příspěvková organizace
Sídlo	Karla Dvořáčka 1228, 735 14 Orlová-Lutyně
E-mail	info@mskarladvoracka.cz
IČO	48806196
Identifikátor	600134776
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Valošková
Zřizovatel	město Orlová
Místa inspekční činnosti	Karla Dvořáčka 1228, 735 14 Orlová-Lutyně 1. máje 1268, 735 14 Orlová-Lutyně Kosmonautů 1229, 735 14 Orlová-Poruba
Inspekční činnost na místě	2. 3. 2023 – 3. 3. 2023 a 6. 3. 2023 – 8. 3. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolního vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Orlová-Lutyně K. Dvořáčka 1228 okres Karviná, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy, školní jídelny a školní jídelny – výdejny. V září 2017 došlo k přičlenění současného místa poskytovaného vzdělávání Kosmonautů ke škole. Předškolní vzdělávání je od té doby realizováno celkem v 11 třídách na třech místech poskytovaného vzdělávání. Pět tříd se nachází v budově na adrese K. Dvořáčka 1228 (dále „pracoviště K. Dvořáčka“), čtyři třídy jsou na ulici 1. máje 1268 (dále „pracoviště 1. máje“). Dvě třídy jsou na odloučeném pracovišti Kosmonautů 1229 (dále „pracoviště Kosmonautů“), kde se vzdělávají převážně děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. V celém subjektu bylo v době inspekční činnosti k předškolnímu vzdělávání přijato celkem 254 dětí, 12 z nich mělo odloženou školní docházku. Zákonní zástupci jednoho dítěte oznámili ředitelce školy jeho individuální vzdělávání. Podpůrná opatření škola poskytuje na základě doporučení školského poradenského zařízení celkem dvaceti dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, z nichž 15 je zařazeno do třídy pro děti s vadami řeči (logopedická třída) na pracovišti K. Dvořáčka a pět je integrováno v běžných třídách napříč celým subjektem.

Škola nabízí vzdělávání nejen v běžných třídách, ale také v těch, které jsou ovlivněny alternativní pedagogikou. Na pracovišti K. Dvořáčka se ve dvou třídách děti vzdělávají podle principů Montessori pedagogiky. Dvě třídy (jedna na pracovišti K. Dvořáčka a jedna na pracovišti 1. máje) pracují na základě moderního výukového programu Začít spolu.

Informace o dění ve škole jsou na jednotlivých pracovištích zveřejňovány ve vstupních prostorách, v šatnách dětí a na internetových stránkách www.mskarladvoracka.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve funkci od roku 2012, v roce 2017 si doplnila kvalifikaci úspěšným ukončením střední školy v oboru předškolní a mimoškolní pedagogika. Kompetence vztahující se k pedagogickému procesu delegovala na svou zástupkyni, sama se zabývá spíše organizačními, technickými a finančními záležitostmi. Ředitelkou nastavený kontrolní a řídicí systém vykazuje dílčí nedostatky v oblasti vedení školní dokumentace. Od přičlenění pracoviště Komenského k původní organizaci stále nedošlo ke sjednocení školní dokumentace, není jednotný ani způsob vedení pedagogické diagnostiky. Navenek se škola prezentuje jako dvě organizace (pracoviště K. Dvořáčka společně s pracovištěm 1. máje a samostatně pracoviště Kosmonautů). Ke sjednocení organizace jako celku by přispěla společná jednání pedagogické rady, která by za přítomnosti pedagogů ze všech pracovišť projednávala záležitosti předškolního vzdělávání a poskytla příležitost pro vzájemné sdílení pedagogických zkušeností. Způsob řízení ze strany ředitelky neumožňuje zapojení celého pedagogického sboru do rozhodování ve věcech vzdělávacího procesu, není tím mj. vytvářeno vhodné pracovní klima.

Vzdělávací proces byl zajištěn optimálním počtem pedagogů. Ve třídách, kde se vzdělávají děti se speciálními vzdělávacími potřebami je práce učitelů vhodně podpořena spoluprací s asistentkami pedagoga. Ve třídě určené pro nejmenší děti na pracovišti 1. máje je pro účelné zajištění organizace a bezpečnosti nápomocna školní asistentka. Organizace přímé pedagogické činnosti učitelů je vhodně nastavena tak, aby bylo umožněno souběžné působení obou učitelů ve velké části dopoledního vzdělávacího programu, při pobytu venku a poledním stravování. To umožňuje realizovat organizačně náročnější aktivity v průběhu celého dne. Škola věnuje pozornost dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků, získané poznatky učitelé aplikují do praxe.

Ve spolupráci se zřizovatelem škola získává finanční prostředky na zajištění oprav budov a renovaci školních zahrad. Disponuje dostatečně velkými prostory, které vyhovují nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Vybavení dětským nábytkem však v některých třídách nerespektuje antropometrické požadavky. Na pracovišti Kosmonautů je navíc velmi zastaralé a neestetické. Také šatnové bloky v některých šatnách nebyly obnoveny, jejich velikost a uspořádání neumožňují vhodně podporovat samostatnost dětí při ukládání věcí. Vybavení tříd didaktickými pomůckami, hrami, stavebnicemi a hračkami je na jednotlivých místech poskytovaného vzdělávání odlišné. Dostatečným množstvím je vybaveno pracoviště K. Dvořáčka, na ostatních pracovištích často převažují hračky pro volnou hru nad didakticky zaměřenými pomůckami. Škola disponuje také vybavením ICT pomůckami a robotickými hračkami. Jejich rozmístění napříč celým subjektem je rovněž nerovnoměrné. Digitální pomůcky a hračky jsou uskladněny na pracovišti K. Dvořáčka a učitelky z ostatních pracovišť si je mohou zapůjčit. Takto nastavený způsob výpůjček není optimální pro jejich každodenní využití, čímž nedochází k maximální podpoře rozvoje digitálních kompetencí dětí. Na budovy školy bezprostředně navazují školní zahrady. Jejich velikost u pracoviště 1. máje neposkytuje dostatečný prostor pro rozvoj pohybových dovedností a volný pohyb dětí, škola ji však vhodně vybavila prvky pro environmentální vzdělávání. Zahrady u ostatních budov jsou pro volný pohyb dětí odpovídající, vybavení herními prvky umožňuje rozvíjet obratnost dětí.

Školní stravování je zajištěno vlastní školní jídelnou, připravené jídlo je také dováženo na pracoviště 1. máje. Stravování dětí, které se vzdělávají na pracovišti Kosmonautů, je smluvně zajištěno s nedalekou základní školou. Při sestavování jídelních lístků škola dbá na dodržování zásad pestrosti v souladu s podporou zdravého životního stylu.

Mateřská škola vytváří podmínky pro fyzické i psychické bezpečí dětí. Vstupy do jednotlivých budov byly v době inspekční činnosti zabezpečeny proti vniknutí a pohybu cizích osob. Děti jsou v přiměřeném rozsahu a vhodnou formou poučovány o bezpečnosti a ochraně zdraví.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitační činnost inspekčního týmu byla realizována ve všech třídách na jednotlivých pracovištích. Vzdělávací nabídka byla připravována v souladu se školními vzdělávacími programy. Vzdělávací proces probíhal v příjemné atmosféře, učitelky ve spolupráci s asistentkami svým empatickým přístupem vytvářely ve třídách prostředí podporující učení. Průběžná motivace i tematické propojení celodenní nabídky aktivit přispívaly k vysokému zájmu dětí o nabízené činnosti a umocňovaly jejich zapojení do nich.

V dopoledním vzdělávacím bloku měly děti dostatek prostoru pro tvořivou dětskou hru, spontánní sociální učení i vzájemnou komunikaci. Volná hra dětí byla učitelkami vhodně doplňována nabídkou částečně řízených, didakticky zacílených aktivit, které byly zaměřeny na rozvoj grafomotoriky, předčtenářské a předmatematické gramotnosti, prostorové orientace i dětské fantazie. Byly využívány také digitální pomůcky, iPady a interaktivní tabule. Dětem byla ponechána možnost dle svého zájmu samostatně rozhodnout o zvolené aktivitě.

Každodenní součástí vzdělávání bylo zařazování krátkých pohybových aktivit, které většinou zahrnovaly pohybové a hudebně pohybové hry, obratnost mohly děti rozvíjet zdoláváním překážkové dráhy. Pro prostorově náročnější aktivity škola využívá tělocvičnu sousední základní školy. Celková zdatnost dětí byla podporována při pobytech venku.

S ohledem na aktuální počasí byly zařazovány převážně vycházky do okolí jednotlivých pracovišť v kombinaci s volným pohybem dětí.

V řízených činnostech učitelky využívaly pestrnou škálu výchovně-vzdělávacích strategií, aktivity byly vhodně realizovány převážně v malých skupinách. Děti měly v průběhu dopoledne dostatek prostoru se ve skupinách prostřídat a dle svého zájmu si vyzkoušet nabízené aktivity. Pokud byla zvolena méně efektivní frontální forma práce s dětmi, ani zde nechyběla provázanost s předchozí zkušeností dětí a reálným životem. Učitelky kladly důraz na upevňování dovedností a získávání nových znalostí, děti se učily prožitkem, měly příležitost objevovat a experimentovat. Výjimkou nebyly ani dlouhodobé pokusy, které umožňovaly průběžné pozorování vývoje. Takto nastavený systém vzdělávání zvyšuje zájem dětí o učení. Nabízené činnosti však byly jen ojediněle nabízeny ve více úrovních obtížnosti. Scházela diferenciací, která by respektovala široké věkové složení tříd a především aktuální dosažené znalosti, vědomosti a schopnosti, které škola zjišťuje pedagogickou diagnostikou. Tím nedocházelo k plnohodnotné individuální podpoře potenciálu jednotlivých dětí.

Hodnocení dopoledních činností probíhalo průběžně. Inspekčním týmem bylo občas zaznamenáno poskytnutí efektivní zpětné vazby s prvky formativního hodnocení, většinou však učitelky preferovaly pouze všeobecnou pochvalu za odvedenou práci, která nikterak nekonkretizovala pokroky dětí. Děti byly ve velké míře podporovány k sebehodnocení, časté hodnocení převážně jejich pocitů bylo některými učitelkami efektivně doplněno návodnými otázkami. To vedlo ke kvalitnímu zhodnocení úspěchů či neúspěchů dětí.

Ve třídě zřízené pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťovaly logopedickou péči dvě učitelky se speciálně pedagogickou kvalifikací. Učitelky se, v rámci souběžného působení a ve spolupráci s asistentkou pedagoga, věnovaly dětem individuálně. Zaměřovaly se zejména na podporu jejich kognitivních funkcí, jazykových rovin i cílený rozvoj jemné a hrubé motoriky, včetně oromotoriky. To přispívalo k jejich zdárnému rozvoji a postupné nápravě řeči. Většina dětí dochází se svými rodiči ke klinickému logopedovi, škola s jeho závěry následně pracuje a poskytuje dítěti individuální i skupinové cvičení. Ve třídách, kde jsou individuálně integrovány děti se speciálními vzdělávacími potřebami, vytváří učitelky ve spolupráci s asistentkami maximálně podnětné a podporující prostředí.

Pedagogický tým na pracovišti Kosmonautů vytvářel pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí nabídku atraktivních činností, do kterých se děti se zájmem zapojovaly. Tím škola vytváří vhodné učební návyky důležité pro následné vzdělávání v základní škole. Pedagogové na tomto pracovišti vytváří podporu nejen dětem, ale i rodičům. Konzultují s nimi vhodné možnosti dalšího postupu v případě výskytu obtíží, jsou nápomocny při vyřizování úředních záležitostí.

Vzdělávání ve třídách, kde jsou uplatňovány principy Montessori pedagogiky, bylo vzdělávání založeno na individualizaci vzdělávací nabídky, která cíleně rozvíjela elementární dovednosti podporující budoucí čtení a počítání, prostorovou orientaci nebo jemnou motoriku. Děti byly v těchto třídách vedeny k respektu vůči ostatním, bylo zřejmé jejich obeznámení se s pravidly třídy a jejich dodržování. Děti samostatně hledaly řešení problémů, v případě potřeby byly učitelky připraveny jim pomoci.

V jedné třídě byla do vzdělávání přirozenou formou pravidelně vřazována angličtina. Děti tak získávají základy slovní zásoby cizího jazyka a uvědomují si existenci jiných kultur. Škola nabízí vzdělávání dětí již od dvou let věku, jsou primárně zařazovány do jedné třídy na pracovišti 1. máje. Učitelky zde vhodně nabízely krátkodobé aktivity, jejichž časté střídání udržovalo pozornost dětí a chuť se do aktivit zapojovat.

Děti měly osvojeny sebeobslužné návyky, které uplatňovaly při oblékání, hygieně a stolování. Při stravování byly učitelkami respektovány potřeby dětí, ty mohly do určité míry rozhodnout o velikosti i skladbě jídla. Dopolední přesnídávka je dětem nabízena průběžně, čímž je zohledněna doba příchodu dítěte do školy. Škola v jednotlivých třídách vhodně nabízí dětem s nižší potřebou spánku klidové aktivity.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vstřícná atmosféra ve třídách spolu s širokou nabídkou didakticky zacílených, tvořivých a objevných činností podporovala důvěru dětí ke komunikaci mezi sebou navzájem i s dospělými. Zaměstnanci školy se svým přístupem k dětem podíleli na vytvoření podnětného prostředí podporujícího učení. Dosahované výsledky vzdělávání odpovídaly dílčím cílům stanoveným ve školních vzdělávacích programech. Realizované integrované bloky jsou učitelkami vyhodnocovány, což napomáhá při plánování následné vzdělávací nabídky.

Ředitelka školy prozatím nezavedla jednotný systém vedení pedagogické diagnostiky. Obě využívané varianty vypovídají o aktuální úrovni znalostí, dovedností a schopností jednotlivých dětí, její výsledky se však dostatečně neodráží do praxe v podobě diferencovaného vzdělávání.

Komunikace pozorovaná během inspekční činnosti mezi zákonnými zástupci dětí, pedagogy i ostatními zaměstnanci školy byla na jednotlivých pracovištích přátelská a otevřená. Rodiče jsou školou informováni o plánovaných společných akcích nebo mimořádných událostech prostřednictvím mobilní aplikace, ta je využívána také pro omlouvání nepřítomnosti dětí.

Škola usiluje o podporu zdravého vývoje dětí nabídkou sportovních aktivit (např. lyžařský kurz, ozdravné pobyty, plavání, bruslení) i zapojením do celorepublikového projektu Se Sokolem do života. Podporuje ho také prostřednictvím nadstandardních zájmových aktivit (judo, Sportáček nebo taneční kroužek Kmit), které jsou vedeny externími lektory v prostorách tělocvičny základní školy.

Úzkou spoluprací udržuje škola dlouhodobě se zřizovatelem, aktivně se zapojuje do veřejných akcí vystoupením dětí na nich, což výrazně podporuje jejich sounáležitost s obcí. Přínosná je také spolupráce s okolními základními školami, vzájemné návštěvy a společné aktivity přispívají k bezproblémovému přechodu dětí do základní školy. K obohacování vzdělávací nabídky napomáhá také spolupráce s místní knihovnou, základní uměleckou školou, střediskem volného času nebo domovem pro seniory. Škole se daří aktivně zapojovat do veřejných projektů, které podporují např. oblast životního prostředí a environmentální vzdělávání, dopravní výchovu, polytechnické vzdělávání nebo čtenářskou gramotnost. Tyto aktivity doplňují vzdělávací nabídku pro komplexní podporu rozvoje osobnosti dětí.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti realizované v listopadu 2016 došlo ve spolupráci se zřizovatelem k zlepšení materiálně-technických podmínek, prozatím se škole stále nedaří obnovit vnitřní vybavení některých tříd vhodným sedacím nábytkem, který by respektoval antropometrické požadavky.
- V září 2017 bylo přičleněno další místo poskytovaného vzdělávání.

Silné stránky

- Každodenní zařazování různorodých metod práce s dětmi, preference organizování činností v malých skupinách před frontální formou a účinná spolupráce pedagogických pracovníků podporují přirozený zájem dětí o učení.
- Nastavený systém podpory dětí i rodičů na pracovišti Kosmonautů přispívá k zapojení dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí do předškolního vzdělávání.
- Zřízením tříd s Montessori pedagogikou a výukovým programem Začít spolu nabízí škola atraktivní vzdělávací prostředí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Ředitelkou nastavený řídicí systém vykazuje dílčí nedostatky, není vytvářeno vhodné prostředí pro konstruktivní komunikaci mezi pedagogy a vedením školy.
- Škola v dostatečném rozsahu neuplatňuje výsledky pedagogické diagnostiky ani nezohledňuje věkové rozpětí tříd při plánování a realizaci diferencovaného vzdělávacího procesu, čímž nedochází k systematické individuální podpoře jednotlivých dětí.
- Některé třídy nejsou vybaveny vhodným sedacím nábytkem respektujícím antropometrické požadavky.
- Poskytování efektivní hodnotící zpětné vazby učitelkami ještě není běžnou součástí vzdělávání ve všech třídách.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Analyzovat nastavený systém řízení školy, delegovat část kompetencí ředitelky školy na více zástupců pro efektivní kontrolu a spolupráci celého subjektu.
- Sjednotit školní vzdělávací programy v jeden dokument společný pro celý subjekt, zajistit jeho soulad s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.
- Vést dokumentaci tříd a provádět pedagogickou diagnostiku jednotným způsobem v celé organizaci.
- Vybavit všechny třídy vhodným sedacím nábytkem a šatny dětí moderními prostornějšími skříňkami.
- Zařazovat do vzdělávání aktivity cíleně podporující spolupráci dětí.
- Plánovat a realizovat nabízené činnosti ve více úrovních obtížnosti pro podporu potenciálu jednotlivých dětí s ohledem na jejich věk i pedagogickou diagnostikou zjištěné aktuálně dosažené znalosti, dovednosti a schopnosti.
- Zvýšit úroveň materiálního vybavení odloučených pracovišť 1. máje a Kosmonautů, dovybavit je didaktickými hrami i pomůckami pro podporu digitálních kompetencí dětí.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Se skřítkem Vítkem hop a skok hrajeme si celý rok, platný od 1. 1. 2022 (pro pracoviště K. Dvořáčka a 1. máje)
2. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Pojd'me si chránit přírodu, platný v období 2017 – 2023 (pro pracoviště Kosmonautů)
3. Třídní knihy vedené ve školním roce 2022/2023
4. Evidence docházky dětí ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
5. Diagnostické záznamy o dětech a portfolia vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
6. Dokumentace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2022/2023
7. Školní matrika vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
8. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vzhledem k dosaženému vzdělání a dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků (vzorek)
9. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
10. Zápisy z pedagogických rad konaných ve školním roce 2022/2023
11. Dokumentace související se zajištěním bezpečnosti dětí při poskytování vzdělávání vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
12. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění školního stravování pro školní rok 2022/2023 k datu inspekční činnosti (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, již se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Bc. Martina Slischková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ivana Radová, školní inspektorka

Ing. Hana Mařarová, školní inspektorka

Bc. Marcela Zahradníková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.